

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 9 (вересень 2022 р.)

Загальні проблеми культури.

Проблеми. Нагородження. Семінари

14 вересня Алея Зірок в Одесі поповнилася трьома новими іменами видатних одеситів. Так, урочисто було відкрито зірки на честь: – Леоніда Йосиповича Пастернака – одеського живописця, графіка та педагога (1862-1945 рр.) – 160 років від дня народження); – Георгія Андрійовича Голубенка – одеського письменника, драматурга, сценариста (1947-2014 рр.) – 75 років від дня народження); – Євгена Олександровича Лапейка – композитора, організатора та керівника Одеського рок-клубу, команди КВК «Одеські джентльмени» (1952-2007 рр.) – 70 років від дня народження). «В Україні триває війна, розв'язана росією. Ворог знищує міста та вбиває українців. Ми повинні показати, що росія не може забрати у нас традиції, історію та пам'ять. Саме тому сьогодні ми відкриваємо нові зірки на нашій Алеї, щоби вшановувати пам'ять тих, чий імена прославили Одесу на весь світ, хто зробив одеську культуру світовим надбанням», – зазначив на відкритті зірок мер Одеси Геннадій Труханов.

28 вересня рішенням сесії 2022 року створено Департамент культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради, який є правонаступником повноважень Департаменту культури та туризму, Департаменту міжнародного співробітництва та маркетингу та Управління з питань охорони об'єктів культурної спадщини, що припиняють свою діяльність. Таке об'єднання дозволить уникнути дублювання функціональних обов'язків виконавчих органів Одеської міської ради та поліпшити координацію діяльності. Особливо це важливо сьогодні, коли Одеса чекає на включення до основного Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. І однією з умов є створення єдиного представництва міста перед ЮНЕСКО з розгалуженою структурою, що включає питання культури, міжнародного співробітництва та охорони об'єктів культурної спадщини.

Цього року Одеса та Ліверпуль відзначають 65-річчя дружніх відносин. Це британське місто – один з 6 претендентів на проведення

Євробачення-2023. Під час онлайн-зустрічі в.о. віце мера Одеси Олег Бриндак та представники муніципалітету міста-побратима Ліверпуль обговорили перспективи проведення конкурсу. «Ми розуміємо, що через вторгнення росії у вашу країну неможливо провести Євробачення в Україні, але ми хочемо провести конкурс у себе та, у разі обрання нашого міста, створити платформу для презентації української та одеської культур», – сказав помічник мера Ліверпуло, депутат міської ради пан Гаррі Дойл. «Одеса як культурна столиця України завжди має що показати і, незважаючи на війну, в усіх напрямках культури є можливості продемонструвати нашу творчість», – підкреслив Олег Бриндак. Також Олег Борисович подякував Великій Британії та її народу за підтримку України та віру в нашу перемогу.

Бібліотечна справа

1 вересня до Дня Незалежності України у рамках проведення Всеукраїнського конкурсу «Українська мова – мова єднання» у регіональному офісі Національної спілки журналістів України відкрилася народна бібліотека. Проект презентував голова НСЖУ Юрій Роботін. Він розповів, що народна бібліотека вже налічує кілька тисяч унікальних видань. Це книги, написані журналістами за 23 роки проведення конкурсу, багато з них із автографами. Такої колекції не має в жодній українській бібліотеці. До офісу журналістської організації можуть приходити студенти, аспіранти, вчені, щоб попрацювати з потрібною літературою. Одними з перших, звісно, стали студенти-практиканти, які змогли скористатися літературою народної бібліотеки для підготовки статей та рефератів.

2 вересня в Подільській міській бібліотеці-філії відбулось перше засідання розмовного клубу «Пригости мене розмовою – українською мовою». Присутні познайомились з метою клубу: поповнити свій словниковий запас, підвищити рівень культури спілкування досконало оволодіти рідною українською мовою. Також був розглянутий план роботи розмовного клубу, в який були внесені членами клубу деякі слушні пропозиції. Бібліотекар, керівник розмовного клубу, підготувала креативну програму, яка зацікавила учасників засідання: історична інформація «Тернистий шлях української мови», огляд книжкової виставки «Бринить – співає наша мова, чарує тішить і п'янить», розгадування кросворду «Рідна мова». Спілкування з подільськими поетесами Кулик Н. і Пироговою С. надихнуло на дружній діалог: звучали авторські вірші рідною мовою, обговорювались «гарячі теми» сьогодення. Викладач української мови Пирогова С. М. надала пізнавальну довідку «Привітання, діалекти, синоніми в українській мові», «10 цікавих фактів про українську мову» та провела мовну гру «Правильно-неправильно».

8 вересня в бібліотеці № 2 ім. К. Г. Паустовського відбувся урочистий захід з нагоди відзначення 100-річного ювілею закладу. Колектив бібліотеки, який очолює завідуюча Карина Апарінова, прийшли привітати представники місцевої влади, громадськості, творчої інтелігенції, колеги та

численні друзі. Заступниця директора Департаменту культури та туризму Одеської міської ради Людмила Крижалко зазначила, що девіз, під яким проходить ювілей – «Бібліотека об'єднує покоління», якнайкраще характеризує її діяльність. За багаторічну плідну працю, вагомі трудові і творчі досягнення, значний внесок у розвиток культурно-просвітницького життя міста Одеси та з нагоди 100-річчя з дня заснування колективів бібліотеки ім. К. Г. Паустовського нагороджений Почесною грамотою Виконавчого комітету Одеської міської ради. Працівники бібліотеки приймали вітання та подарунки від колег з міських бібліотек для дорослих та для дітей, бібліотеки ім. І. Франка та Одеської національної наукової бібліотеки. Привітали колектив бібліотеки ім. К. Г. Паустовського та виступили з творчими номерами майстриня художнього слова Світлана Лукіна, заслужений працівник культури України Євген Лукашов, майстриня художнього слова, артистка Одеської філармонії Олена Куклова із солісткою Ганною Слободяник, заслужена працівниця культури України Ганна Розен. На подальші добрі творчі справи колективів бібліотеки благословила настоятелька Свято-Архангело-Михайлівського монастиря м. Одеси матінка Серафима. Голова Асоціації ветеранів підводників ім. О. Марінеско Євген Лівшиц вручив працівникам бібліотеки Подяку. Також з ювілеєм закладу колектив привітали організатори кают-компанії «Морська бібліотека Одеси», журналісти газети «Моряк України», керівник театру «Балаганчик» мистецької школи № 13 Надія Хохлова, художники, письменники та музиканти Одеси.

12 вересня в Одеській обласній науковій універсальній бібліотеці ім. М. Грушевського згадували американського письменника У. С. Портера – О. ГЕНРІ – з нагоди 160-річчя від дня народження. Відділ літератури іноземними мовами, представив твори О. Генрі в оригіналі та з паралельним перекладом. Понад сто років читають і захоплюються його даром створювати аутентичну атмосферу і пронизливу достовірність. Його герої такі справжні зі всіма своїми перевагами і недоліками. А оповідання «Вождь червоношкірих» увійшло до числа найвідоміших у світі. Сам письменник не вважав себе генієм. Навпаки, вирізнявся скромністю і критично ставився до своїх творів. Але його збірки оповідань і роман «Королі і капуста», що складається з 18 новел, перечитуються багатьма поколіннями вдячних читачів. А за його творами знімаються кінострічки.

15 вересня Подільська міська бібліотека-філія до уваги користувачів представила книжкову викладку «Демократія-чинник політичної єдності», яка наповнена виданнями даної тематики з фонду міської бібліотеки-філії. і присвячена Міжнародному дню демократії, що відзначають в Україні 15 вересня.

16 вересня в Татарбунарській центральній бібліотеці відбувся семінар-практикум «Бібліотечна статистика: ведення обліку в публічних бібліотеках» для бібліотечних працівників Татарбунарської громади. Семінар відкрила директорка КЗ «Публічна бібліотека Татарбунарської міської ради»

Стоянова Т. І., яка детально зупинилася на питанні про вилучення літератури з фондів згідно Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, до розробки яких долучилися фахівці НБУ імені Ярослава Мудрого та провідні бібліотеки України. Провідний методист центральної бібліотеки Мукієнко О. В. провела практикум з бібліотекарями щодо правильного ведення форм первинної облікової документації при обслуговуванні користувачів бібліотеки. Мова йшла і про основну термінологію бібліотечної статистики, і про нові поняття обліку користувачів під час їх обслуговування. Наостанок, відбулося бліц-опитування по заповненню річного плану-звіту бібліотек.

16 вересня в Україні відзначили День винахідника і раціоналізатора. В одеській обласній науковій універсальній бібліотеці ім. М. Грушевського у відділі з питань економіки та сільського господарства до цього дня презентовано книжково-ілюстративну виставку «Ймовірні матеріали і технології майбутнього». Неможливо навіть уявити собі наш світ без винаходів. На що б було схоже наше життя, якби не наполеглива праця винахідників? Саме завдяки кращим ідеям відбуваються великі звершення і зміни в нашому житті. Серед представлених нині: Чернега В., Платтнер Б. «Безпроводні локальні комп'ютерні мережі», Яочен І. «Творчий потенціал фахівців з графічного дизайну: реалії та перспективи», «Історія речей». У журналах «Будівельний журнал», «Залізничний транспорт», «Винахідник і раціоналізатор» можна було знайти інформацію: «Технології, що змінюють майбутнє медицини», «Українські винаходи та новітні розробки», «Замок, який спростовує міфи» та інше.

22 вересня у залі соціокультурної діяльності Одеської універсальної наукової бібліотеки ім. М. С. Грушевського відбулися читки п'єси «Крізь шкіру», написаної Наталкою Блок у 2017 році, за мотивами війни на Донбасі — про нас, сьогоднішніх. Наталя Блок — драматургиня, режисерка, сценаристка та громадська діячка. Родом із Херсона. Вона пише про те, що хвилює кожного. Її п'єси знають в Україні, але частіше ставлять за кордоном. Читки сучасної української п'єси відбуваються вже втретє в рамках проекту «Гуманітарний штаб «Хранителів часу», що реалізується за підтримки «Foium ZFD» та уряду Німеччини. Творча група у складі Богдани Ренк, Олени Савченко-Безверхової, Георгія Коновальчука, Олени Смагіної, Олександра Устименка та Артема Цинського під керівництвом режисерки Галини Джикаєвої виконує твори сучасних українських авторів в Одесі. У рамках проекту в бібліотеці Грушевського вже прозвучали п'єси «Напередодні, або Все буде добре» Дмитра Тернового, «Хроніки евакуйованого тіла і загубленої душі» Анни Галас, «Рускій воєнний» Ігора Білиця. Мета цих читок — не лише познайомити одеситів із творчістю молодих українських драматургів. Бо ж після них відбувається емоційне та шире обговорення, люди діляться особистим досвідом проживання війни,

розповідають свої історії, висловлюють власні думки й почуття. І головне – розмірковують про те, як жити далі.

29 вересня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці імені М. С. Грушевського відбувся захід «Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність» (до 300-річчя від дня народження). Захід проводився у рамках XXVI обласного фестивалю української книги пам'яті Михайла Грушевського. У відкритті фестивалю взяли участь: представники влади, представниця Уповноваженого із захисту державної мови на Півдні України, науковці та мешканці міста. Провідні бібліотекарі Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені М. С. Грушевського виступили з доповіддю про життя, діяльність і творчість видатного українського мислителя та поета Григорія Сковороди, провели огляди книжкових виставок до 300-річчя з дня його народження. Студенти Одеського фахового коледжу мистецтв імені К. Ф. Данькевича представили концерт «Музика промовляє до душі нашої». Також учасники заходу ознайомились з виставкою творчих робіт студентів Одеського художнього фахового коледжу ім. М. Б. Грекова «Григорій Сковорода – джерело натхнення і творчості». Відбулась презентація збірки творів «Григорій Сковорода «Світ ловив мене...» видавництва «Фоліо» (м. Харків). Театралізовану постанову «П'ять правил життя Григорія Сковороди» представили студенти Одеського театрального фахового коледжу.

30 вересня Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого запросила долучитися до бібліотечного марафону «Бібліотека і війна: тримаємо стрій!». Бібліотечний марафон – комунікаційний захід НБУ імені Ярослава Мудрого та ВГО «Українська бібліотечна асоціація». Бібліотеки в умовах повномасштабної російської агресії не лише не припинили свою діяльність, а й згуртувались, мобілізували всі наявні ресурси задля надання волонтерської, соціальної, психологічної та інформаційної підтримки тим, хто цього потребує. Говорили про бібліотеки не з точки зору проблем, а з точки зору потенціалу; про втрати бібліотек через російську збройну агресію; волонтерський рух, підтримку ВПО та переселенців за кордоном; зміни у роботі бібліотек, спричинені російською збройною агресією; перспективи і майбутнє по війні. Марафон відбувся онлайн на платформі Zoom з одночасною трансляцією на фейсбук-сторінках Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Науково-методичного відділу НБУ імені Ярослава Мудрого, ВГО Українська бібліотечна асоціація.

Клуби. Парки. Зоопарк

24 вересня у рамках акції «Підтримай своїх» в Одеському зоопарку відбувся урочистий захід з нагоди 100-річчя з дня його заснування. Привітати співробітників Одеського зоопарку із славним ювілеєм прийшли представники міської влади, творчі колективи міста та одесити. Для глядачів була підготовлена яскрава концертна програма. На сцені виступили виконавці Одеської обласної філармонії, артисти Одеського академічного театру

музичної комедії ім. М. Водяного та дитячі творчі колективи міста. Працівники зоопарку отримали Почесні грамоти від Департаменту культури та туризму Одеської міської Ради. Організатори заходу – Комунальне підприємство «Парки Одеси» та Будинок офіцерів.

25 вересня у парку ім. Т. Г. Шевченка, на концертному майданчику «Ракушка» провели благодійну акцію Family weekend. Мета заходу – збір коштів для придбання пересувного стоматологічного кабінету для ЗСУ. Зі сцени лунали патріотичні пісні у виконанні відомих одеських музичних гуртів. На площі для відвідувачів були оформлені яскраві фотозони, проводилися майстер-класи. Також учасники акції могли оглянути виставку ретроавтомобілів та мотоциклів. Організатори акції – благодійні та волонтерські організації міста за підтримки Департаменту культури та туризму Одеської міської ради та Комунального підприємства «Парки Одеси».

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

20 вересня встановлено порядок проведення консультацій із громадськістю у формі електронного опитування з питання вирішення долі пам'ятника «Засновникам Одеси». Електронне опитування проводитиметься з 20:00 20 вересня до 20:00 20 жовтня 2022 року включно на вебпорталі «Соціально активний громадянин». Електронне опитування проводиться за таким питанням: «Як має бути вирішена доля пам'ятника «Засновникам Одеси», розташованого на Катерининській площі у м. Одесі?» Варіанти відповідей: 1. Демонтувати з пам'ятника імперські символи. 2. Демонтувати з пам'ятника лише скульптуру Катерини II. 3. Демонтувати пам'ятник повністю. 4. Відкласти вирішення питання долі пам'ятника до закінчення воєнного стану. 5. Зберегти пам'ятник на своєму місці без змін. 6. Зберегти пам'ятник на своєму місці, доповнивши історичною інформацією щодо діяльності Катерини II. 7. Зберегти пам'ятник та перенести до спеціального меморіального парку чи музею. Онлайн-голосування відбувається шляхом голосування особи за один із запропонованих варіантів тематичного обговорення. До участі в електронному опитуванні допускаються члени територіальної громади м. Одеси, які на момент опитування досягли вісімнадцяти років та місце проживання яких зареєстровано / задекларовано на території м. Одеси.

Образотворче мистецтво

1 вересня відбулось відкриття художньої виставки в залі Одеської організації НСХУ. Виставка на честь Дня Незалежності. Учасники – майже сто мистців, від кожного – по одній роботі: малярство, графіка, скульптура, всі види і жанри. Цілковита свобода творчості. Сказати щось про всіх неможливо, не можна й суб'єктивно виділити окремих мистців. Всі роботи несуть на собі печать таланту, ознаки одеської мистецької школи, орієнтацію на дух, на світло. Можливо, якийсь знавець зазвичай подивиться на цей

вернісаж відповідно до свого індивідуального сприйняття його. В даному ж випадку варто, однак, піти за рішенням журі, котре, за традицією, визначило три кращих роботи виставки. Вони, ці роботи, несуть на собі відблиск таланту, хоч і неоднозначні часом, а попри те вони наче узагальнюють дух виставки, її різножанровість, а їхня ідея стрижневе пронизує увесь вернісаж... Це ідея нашої державності й нашої ідентичності, краси рідної землі, наших цінностей – перед загрозою знищення ворогом, котрий робить це упродовж століть...

10 вересня в Одеському будинку-музеї ім. М.К. Реріха експонується виставка картин художника із Чернігова Володимира Наталушка «Квіти життя». Барвисті, яскраві натюрморти, лаконічні пейзажі відривають свідомість від сьогодення і переносять у світ гармонії та спокою. – Я завжди сідаю за роботу у хорошому настрої. Почуття, які закріплюю на полотні, живуть у моїх картинах, – зауважив митець, який разом із сім'єю приїхав на відкриття виставки до Одеси. «Хризантеми», «Айстри», «Фізалис», «Конвалії» – краса квітів надихає художника. «Весна в Чернігові», «Сонячний день», «Мапа сходу», «Шипшина» – ці та інші роботи викликають бажання повернутись до спокійного перебігу життя, в якому є місце теплим почуттям, новим відкриттям і гармонії.

15 вересня відкрилась виставка «Времена года» у творчому просторі «Діалог» (Соборна площа, 2). Автор представлених робіт – живописець, графік та прикладник Олена Неминуча. Окрім живопису та графіки, в експозицію потрапили маленькі лялечки, які автор виготовляє зі клаптиків. Цілком випадково (хоча випадковостей у нашому житті, як відомо, не буває) художниця з чоловіком зайшли до галереї, познайомилися з її господинею Оленою Великою, яка надихнула ще й як модель. Так з'явився поетичний портрет, який також зайняв місце на виставці. А планувалася дана «персоналка» ще у мирний час. Пейзажі та натюрморти дихають спокоєм, за що автору особливе спасибі.

До 21 вересня в галереї ArtOdessa в Літньому театрі Міського саду представлені колажі 26 одеських авторів різного віку та досвіду. «Соединяй и властвуй». Цей принцип покладено основою колажу. У хід йдуть монетки, горіхова шкаралупа, коробки, консервні банки, клапти, газетні вирізки, нотні листи та багато іншого. А результат – оригінальне зображення. Власна творчість теж часом лягає в основу колажу. Наприклад, Ігор Варешкін робить колажні композиції, поєднуючи ксерокопії своїх графічних творів, а Олександр Синельников – власні розрізані фотографії.

22 вересня у виставковій залі Одеської організації Національної спілки художників України (Торгова, 2) розпочала роботу виставка викладачів знаменитого «худграфа» під назвою «Будем сіять барвисті квітки». – Щороку в ці дні викладачі зазвичай роблять спільну зі студентами виставку, – каже наймолодший декан Одеси Дмитро Величко. – Сьогодні тут лише роботи освітян. У нас близько сорока науково-педагогічних працівників

та 350 студентів, і за сьогоднішніх складних обставин ми маємо працювати, показувати свої твори, розвиватися.

22 вересня фотовиставку під назвою «У пошуках світла» відкрив творчий простір «Діалоги» (Соборна площа, 2). Свої пошуки світла Олег Недвіга здійснює за допомогою спеціального червоного фільтра, що змінює кольори до відчуття нереальності. Інфраредна зйомка використовувалася для стеження, але з'ясувалося, що вона здатна давати високохудожній результат, і сучасні художники взяли її на озброєння. «Автор зняв серію пейзажів, що відображають українську природу, використавши при цьому інфраредний ефект, що дало дивовижний фотоматеріал, – пишеться в анотації до виставки. – Світ перетворився. Фарби наситилися. Сенси трансформувалися. «Пошук світла» призвів до набуття світла у самій фактурі об'єктів, вони почали випромінювати його самостійно». Незвичайність поєднань кольорів дозволяє побачити тендітну красу української природи по-новому, захопитися і зворушитися. Власне, саме цього автор і прагнув!

27 вересня Ірина Сушельницька представила свої картини із серії «Голос війни» в арт-галереї паризького університету Сорбонни. Усі вони створювалися після початку війни в Україні та передають глядачеві емоції, викликані нею. Емоції від картин Ірини Сушельницької не можна назвати позитивними: жах, смуток, страх, скорбота та розпач. Це породжує відчуття наближення апокаліпсису. І ще вражає свідомість того, наскільки протилежними можуть бути прояви homo sapiens: з одного боку Людина, яка створює «розумне, добре, вічне», з іншого – особина з заgonу приматів, що розмахує ядерною палицею разом зі своїми мінйонами. На картинах одеситки глядач бачить постаті людей та їхні обличчя, черепа, соняшники, що зів'яли, на чорному тлі – все це своєрідні коди, які в сукупності і створюють ці емоції, зображені в назвах картин: «Біль втрати», «Дух часу», «Несломлені», «Крик», «Відчай», «Плач», «Втома», «Жах», «Мольба».

29 вересня в галереї Центру реабілітації дітей з інвалідністю (Будинок з ангелом) відбулося відкриття виставки картин «Херсонщина – це Україна». Мета проекту – надати підтримку окупованим регіонам України у війні з росією. На виставці представлені роботи художників з окупованих територій. За два тижні митці створили картини, у яких виразили своє творче бачення сьогодення. Кошти від продажу картин підуть на потреби ЗСУ та відбудову культурних пам'яток Херсонщини після завершення війни. На презентації виступили організатори та учасники проекту. На актуальності виставки наголосив заступник Одеського міського голови Павло Вугельман. «Якщо Одеса – мама, то Херсон – батько, як і Миколаїв, завдяки героїчному протистоянню яких в Одесі сьогодні мир», – зазначив віцемер. Під час заходу з музичними номерами виступили викладачі Мистецької школи № 1 ім. Е. Гіллєвса. На закінчення відвідувачам продемонстрували відеоролик, присвячений виставці. В Одесі виставка триватиме до 10 жовтня. Експозиція також буде представлена в Умані, Миколаєві, Львові та Києві. Виставка проходить за підтримки Одеської міської ради.

Театрально-концертне життя

6 вересня в рамках Берлінського музичного фестивалю Musikfest Berlin відбувся виступ Національного одеського філармонійного оркестру під керівництвом головного диригента Хобарта Ерла разом із солісткою-піаністкою Тамарою Стефанович. У концертній програмі – твори українських композиторів Мирослава Скорика, Миколи Лисенка та Алемдара Караманова, а також Друга симфонія Яна Сібеліуса. Цей концерт – єдиний гастрольний виступ оркестру в Німеччині, організований у співпраці з Фондом Берлінського філармонійного оркестру та за підтримки уповноваженої Федерального уряду Німеччини з питань культури та ЗМІ. Він є не лише підтвердженням солідарності німецького народу з українським, але й водночас проявом потужної культурної ідентичності України. Загалом, у програмі Musikfest Berlin 2022 прозвучать 50 творів близько 40 композиторів та композиторок у 28 концертах. Окрім Берлінських музичних колективів, пролунають виступи запрошених оркестрів та ансамблів із США, Нідерландів, Великобританії, Бельгії, Італії, Грузії, а також із Лейпцига та Франкфурта.

8 вересня на сцені Одеського академічного українського музично-драматичного театру імені Василя Василька відновлено покази вистави Олексія Гнатковського «Серце навіпл» за розповідями Марії Матіос із книги «Нація» — «Апокаліпсис» та «12 служб». Глядачі також перебувають на сцені. Інакше не можна, тут важлива близькість до персонажів, можливість прийняти з рук печиво, підключитися до танцю в хороводі, а то й разом помолитися. Рік тому вистава була поставлена за ідеєю Марії Матіос і директора театру Юлії Пивоварової, народилася всього за двадцять днів. Історія двох сімей, української та єврейської, які живуть у Карпатах на зламі двох епох, двох світових воєн, здобула високі оцінки глядачів. Але минув час, змінився акторський склад, і зараз вистава обросла новими сенсами. Можна знову говорити про прем'єру.

8 вересня у залі Всесвітнього клубу одеситів відбувся святковий концерт, присвячений Дню заснування міста. П'єсами Шопена та попури з популярних одеських та українських пісень зустрів гостей піаніст Юрій Дикий, директор міжнародних фестивалів «Ріхтерфест» та «Ойстрах-Асамблеї». На початку вечора директор клубу Григорій Барац привітав віцепрезидента ВКО Євгена Голубовського з присвоєнням звання «Почесний громадянин Одеси». Григорій Барац повідомив, що президентська рада підтримала ідею створення Клубу юних одеситів, а потім концерт продовжився виступами співачок Єлизавети Скорби та Людмили Третьак, музикантів Олексія Семенищева та Валерія Черніса.

17 вересня в Одеському національному академічному театрі опери та балету відбулося урочисте відкриття VII Міжнародного фестивалю мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері. The art of Victory». Стартував фестиваль з грандіозної світової прем'єри сучасної опери українського композитора Олександра Родіна «Катерина». Відкрили сезон Міністр

культури та інформаційної політики України Олександр Ткаченко та мер Одеси Геннадій Труханов. «Сьогодні ми – свідки прем'єри під час війни. Ніколи не думав, що скажу таке, але це правда. Дякую театру, артистам за цю прем'єру та висловлюю велику подяку і пошану Збройним Силам України, завдяки яким ми можемо бути свідками цієї історичної події», – сказав Олександр Ткаченко. Крім вишуканих балетних, хороших та оперних вистав, під час VII Міжнародного фестивалю мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері» відбудуться гала-концерти та презентація музейної експозиції. Міжнародний фестиваль мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері» – це один із наймасштабніших оперно-балетних фестивалів в Україні, який проводиться в Одеському національному академічному театрі опери та балету з 2015 року, та найбільший вітчизняний фестиваль, який проходить за часів війни.

22 вересня в Одеському національному академічному театрі опери та балету відбулися два прем'єрні покази опери Олександра Родіна «Катерина». З перших хвилин (дія починається різдвяними гуляннями) повітря над сценою стає чарівним, наповненим сяйвом, потоками, що рухаються, зірками. Є всі підстави думати, що інтерес до нової «Катерини» у всьому світі буде стабільним і не згасне навіть після того, як життя в нашій країні стане мирним. Сміливо можемо відпускати її у гастрольні мандри! Нагадаємо, що цією оперою театр розпочав VII фестиваль мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері. THE ART OF VICTORY», наступною подією якої стане балетний гала-концерт.

26 вересня пристрасті по-італійськи зазвучали українською. В Одеському театрі ім. В. Василько знову прем'єра. Після двох приголомшливих вистав, присвячених війні в Україні, глядачам вирішили запропонувати італійську комедію. У новій комедії є все, по чому ми так скучили: гарні жінки та чоловіки, пісні, танці, іскрометний гумор. Причому гумор не «крізь сльози», до якого ми звикли останнім часом, а гумор «мирний», коли посміхаєшся просто тому, що смішно, бо це комедія положень, бо це Едуардо Ді Філіппо. Його герої – рядові люди, як ми з вами, які виживали як могли у важкі для Італії післявоєнні роки. Цього драматурга ми знаємо за фільмом «Шлюб по-італійськи», автором сценарію якого він був, а також за постановками «Моя професія синьйор із вищого світу», «Філумена Мартурано» та іншими, що йшли у різні роки у театрах України та Одеси.

Фестивалі. Конкурси. Свята

2 вересня у міських парках і скверах відбулися заходи з нагоди відзначення Дня міста, організовані Департаментом культури та туризму Одеської міської ради, комунальним підприємством "Парки Одеси" та Будинком офіцерів. У парку Горького грав оркестр ГУНП МВС України в Одеській області, на Кримському бульварі виступали артисти Одеського академічного театру музичної комедії ім. М. Водяного, а у парку

ім. Т. Г. Шевченка одеситів вітали творчі колективи Муніципального театру духової музики ім. О. Саліка та відома музична група "4.5.0". Святкові заходи зібрали велику кількість глядачів у різних районах та пройшли у душі справжнього патріотизму, єдності та любові до рідного міста.

6 вересня в рамках Берлінського музичного фестивалю Musikfest Berlin відбудеться виступ Національного одеського філармонійного оркестру під керівництвом головного диригента Хобарта Ерла разом із солісткою-піаністкою Тамарою Стефанович. У концертній програмі – твори українських композиторів Мирослава Скорика, Миколи Лисенка та Алемдара Караманова, а також Друга симфонія Яна Сібеліуса. Цей концерт – єдиний гастрольний виступ оркестру в Німеччині, організований у співпраці з Фондом Берлінського філармонійного оркестру та за підтримки уповноваженої Федерального уряду Німеччини з питань культури та ЗМІ. Він є не лише підтвердженням солідарності німецького народу з українським, але й водночас проявом потужної культурної ідентичності України. Загалом, у програмі Musikfest Berlin 2022 прозвучать 50 творів близько 40 композиторів та композиторок у 28 концертах. Окрім Берлінських музичних колективів, пролунають виступи запрошених оркестрів та ансамблів із США, Нідерландів, Великобританії, Бельгії, Італії, Грузії, а також із Лейпцига та Франкфурта.

9 вересня в День українського кіно благодійний фонд «Одеса та одесити» (президент Андрій Жданов) спільно з Одеською кіностудією влаштували благодійний кінофестиваль, зазначивши в запрошенні, що усі зібрані кошти підуть на підтримку дітей з родин, які були вимушені покинути власні домівки внаслідок воєнних дій.

15 вересня відбувся кінопоказ фільму «Чому я живий» власного виробництва Одеської кіностудії, володар 18 міжнародних нагород, зокрема, переможець Канського кінофестивалю. Цей фільм про кохання і війну, заснований на реальних подіях, які сталися під час Другої світової війни в окупованому Маріуполі. Одеський глядач вперше побачив кінокартину минулого року, в рамках щорічного міжнародного фестивалю, а вже потім фільм почав свою триумфальну ходу у світі. В легендарному місті на Одеській кіностудії, в артцентрі імені Віри Холодної – сучасному мультимедійному виставковому комплексі в 1-му знімальному павільйоні, учасників благодійного заходу привітав режисер-постановник картини, народний артист України Віллен Новак.

В Одеському національному академічному театрі опери та балету з успіхом триває VII Міжнародний фестиваль мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері. The Art of Victory». Звичайно, у воєнний час про традиційний балетний open-air не йдеться. Вже пройшов балетний гала-концерт «Сюїта а la danse. Від класики до сьогодні». Автором ідеї та режисером дійства став в.о. художнього керівника балету, заслуженого артиста України Гаррі Севояна, а хореографом-постановником — асистент балетмейстера Яніна Кисельова. Цей творчий тандем підготував програму з великою кількістю

прем'єрних номерів, а відсутність декорацій (відеографіка, однак, була присутня) дозволила артистам балету блищати. Класична хореографія, сучасна та народна — ось три кити, на яких будувалася програма. Вперше глядачам представили фрагменти з балетів «Тисяча і одна ніч» Амірова та «Марна обережність» Гертеля. Нагадаємо, що завершиться «Оксамитовий сезон» 1 жовтня оперним гала-концертом, також солісти опери дадуть концерт у Португалії.

Два роки тому одеські актори «Театру на Чайній» Олег Шевчук та Данило Савченко зняли у художньому українсько-турецькому фільмі «Клондайк» режисера Марини Ер Горбач. Фільм присвячений авіакатастрофі літака малайзійських авіаліній рейсу МН17, коли 298 людей загинули від рук терористів 17 липня 2014 року. У стрічці розповідається про сім'ю, яка опинилася в епіцентрі тих подій. Зйомки фільму проходили в Одесі 2020 року. Рік пішов на монтаж та обробку. А вже у січні 2022 року «Клондайк» отримав свій перший приз за найкращу режисуру на кінофестивалі у Санденсі – найбільшому фестивалі незалежного кіно у США. Там відбулася світова прем'єра стрічки. Дві нагороди були отримані на Берліналі: приз Екуменічного журі та симпатій. На кінофестивалі у Сіетлі «Клондайк» отримав Гран Прі. 8 вересня український Оскарівський комітет обрав фільм для участі у змаганні за головну нагороду Американської кіноакадемії у номінації «Найкращий міжнародний повнометражний фільм». В український прокат «Клондайк» вийде 3 листопада.

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2022. –

Вип. 9 (вересень 2022). – 2022. – 12 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ОУНБ. Зам. № 47 від 10.10.2022 р. Тираж 10 прим.